

QUICK GUIDE

TŰZVÉSZEK KEZELÉSE EU-
SZINTŰ TUDÁS A HELYI
ÉS REGIONÁLIS HATÓSÁGOK
SZÁMÁRA

Ezt a tartalmat a REGILIENCE, IMPETUS, TransformAR, ARSINOE, Pathways2Resilience és FireLogue projektek készítették az EU Alkalmazkodási Missziójának támogatásával.

A TŰZVÉSZEK KEZELÉSE

EU-SZINTŰ ISMERETEK A HELYI ÉS REGIONÁLIS HATÓSÁGOK SZÁMÁRA

MI AZ A TŰZVÉSZ?

A tűzvészek olyan ellenőrizhetetlen tüzek, amelyek gyorsan terjedhetnek a növényzetben, veszélyeztetve az ökoszisztémákat, az infrastruktúrát és az emberi életet. A legtöbb tűzvész emberi tevékenység következtében keletkezik, például villamosvezetékek vagy vasutak szikrái miatt, de bizonyos éghajlati körülmények között természetes úton is kialakulhatnak, ami gyakran súlyosítja őket. A hosszan tartó száraz időszakok különösen növelik a tűzvészek kockázatát, de más tényezők, például az eső és a szél mintázata, a növényzet, a táj szerkezete és az erdőgazdálkodási gyakorlatok is nagyban befolyásolják a tűzvészek kitörésének kockázatát. Míg a rendszeres természetes tüzek sok ökoszisztémában előnyösek (pl. hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez és az erdők regenerálódásához), a káros tűzvészek intenzitása és gyakorisága növekszik.

A tűzvészek Európa bármely pontján előfordulhatnak, különösen a száraz, növényzetben gazdag területeken, valamint a forró és szeles időszakokban. A mediterrán országok és régiók már régóta küzdenek a tűzvészekkel, de a klímaváltozás most olyan országokban is növeli a tűzvészek kockázatát, mint Németország, Lengyelország, Norvégia és Svédország. Ugyanakkor a tűzvészek Dél-Európában egyre szélsőségesebbé válnak.

LEGFONTOSABB TÉNYEK ÉS KÖZELMÚLTBELI ESEMÉNYEK

A [Közös Kutatóközpont](#) szerint

az EU-ban évente több mint 60 000 erdőtűz keletkezik.

Átlagosan félmillió hektár ég el, és körülbelül 2 milliárd euró gazdasági kárt okoznak. Ezek a számok a tűzszezon súlyosságától függően jelentősen változhatnak. 2017-ben például 1 millió hektár terület égett le, és a becsült gazdasági kár **10 milliárd euró** volt.

A közelmúltbeli jelentős erdőtüzek:

- 2017-ben** Európa **legsúlyosabb tűzvészeket** élte át, 2000 óta, amikor az Európai Erdőtűz-információs Rendszer (EFFIS) megkezdte azok nyilvántartását. Az EU-országokban körülbelül 1 millió hektár égett le, ebből 240 000 hektár Natura 2000 és más védett terület volt. Az EU tagállamaiban összesen 773 tűzvész történt, amelyek leginkább a dél-európai országokat érintették.
- 2022-ben** Európa a közelmúlt történelmének **második legsúlyosabb tűzvész-időszakát** élte át, közel 900 000 hektár terület égett le. Tűzvészek minden EU-tagállamban előfordultak, és Luxemburg kivételével minden országban feltérképezték őket. A legnagyobb leégett területeket Spanyolországban, Portugáliában és Olaszországban regisztrálták.
- 2023-ban** az EU történelmének **legnagyobb egyszeri tűzvésze** több mint 96 000 hektár területet égetett el Alexandroupolisban, Görögországban.

LEGFONTOSABB HATÁSOK AZ ÖN KÖZÖSSÉGRE

A tűzvészek hosszú távú közvetlen és közvetett hatással járhatnak, amelyek átnyúlnak a gazdasági ágazatokon és a határokon, különösen a következőkre:

Ökoszisztémák és biológiai sokféleség:

A tűzvészek elpusztíthatják az erdőket, a gyepeket és más ökoszisztémákat. A növényzet elvesztése, valamint a víztestekben megnövekedett üledék- és hamumennyiség szintén a környezet romlásához vezet, és veszélyezteti az édesvízkészleteket.

Turizmus:

A természeti szépségükről ismert területeken a tűzvészek után visszaeshet a turizmus. A természeti tájak megsemmisülése és a veszélyérzet elriaszthatja a látogatókat, ami hatással lehet a turizmusra támaszkodó helyi vállalkozásokra.

Közegészségügy:

A tűzvészekből származó füst és hamu jelentősen ronthatja a levegő minőségét, ami légúti és szív-érrendszeri problémákhoz vezethet. A veszélyeztetett csoportok, mint például a gyermekek, az idősek és a már meglévő egészségügyi problémákkal küzdők, különösen veszélyeztetettek.

Gazdaság és infrastruktúra:

A tűzvészek jelentős károkat okozhatnak az infrastruktúrában, például a lakóépületekben, utakban és közművekben. Ez jelentős gazdasági veszteségekhez, azonnali károkhöz és hosszú távú hatásokhoz vezethet, például az ingatlanok értékének csökkenéséhez és a biztosítási költségek emelkedéséhez.

Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás:

Ezek az ágazatok közvetlen veszteségeket szenvedhetnek el a tűzvészek miatt, mivel a termés és a faállomány megsemmisül. A mezőgazdasági ágazatnak a talajromlás és az állatállomány elvesztése is kihívást jelenthet.

HOGYAN LEHET CSELEKEDNI

Ismerje meg a tűzveszélykockázatokat: adatok, térképek és eszközök

[A ThinkHazard!](#) segítségével gyorsan felmérheti a területén fennálló tűzveszélykockázatot, egyszerűen csak beírva a helyszín nevét.

1999-ben a Közös Kutatóközpont (JRC) és az Európai Bizottság létrehozta az [Európai Erdőtűz-információs Rendszert](#) (EFFIS), amely átfogó információkat nyújt az európai tűzveszélyekről.

Ez tartalmaz egy [aktuális helyzetet](#) megjelenítő [eszközt](#), amely a legfrissebb információkat nyújtja az aktuális tűzszezonról Európában, egy [hosszú távú tűzidőjárás-előrejelzést](#) (havi és szezonális előrejelzéseket a hőmérséklet és a csapadék rendellenességeiről), valamint egy [tűzveszély-megjelenítőt](#), amely három kategóriában veszi figyelembe a tűzveszélyt és a sebezhetőséget: emberek, ökológiai és gazdasági értékek. Az EFFIS emellett [adatokat és statisztikákat](#) is nyújt az aktuális és a korábbi tüzesetekről.

[A FIRE-RES](#) egy páneurópai [tüzelőanyag-térképszervert](#) fejlesztett ki a gyúlékony biomasszát jelző kockázatértékelések kidolgozása érdekében.

KONKRÉT INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSA

Az Európai Bizottság erdőtűzekkel foglalkozó szakértői csoportja [útmutatót](#) adott ki [a szárazföldi tűzveszély megelőzéséről](#), amely tartalmazza a táj, az erdők és az erdős területek kezelésének alapelveit és tapasztalatait.

Az útmutató kiemeli a nemzeti, regionális és helyi szintű megelőző intézkedéseket, amelyek célja, hogy a táj és a közösségek ellenállóbbá váljanak a tűzveszélyekkel szemben. Emellett konkrét példákat is felsorol az EU-ban végrehajtott intézkedésekre.

Ebben [az adatbázisban](#) néhány ajánlott intézkedést találhat a tűzveszély hatásának csökkentésére, amelyek mindegyike leírja a költségeket és a hasznokat, a végrehajtás jogi vonatkozásait, és hivatkozik a végrehajtott esettanulmányokra. Néhány olyan intézkedés, amely városi vagy önkormányzati szinten végrehajtható:

[Korai figyelmeztető rendszerek létrehozása](#), mint például [Tatabányán, Magyarországon](#), ahol egy tűzidőjárás-index segít a tűzoltóságnak felkészülni a tűzveszélyekre és reagálni rájuk.

[Tűzkezelési tervek adaptálása](#), például [az előírt/ irányított tűz és legeltetés integrált megközelítése](#), hogy az erdők klímaállóak legyenek és megelőzzék a súlyos tüzeseteket [Viseu Dão Lafõesban, Portugáliában](#).

[Az éghajlattal kapcsolatos erdőkárok megelőzése](#) olyan stratégiák alkalmazásával, mint a zöld tűzgátak, az előírt/irányított égetés, a szabályozott legeltetés és a tűzálló fajok ültetése.

[Éghajlatváltozásnak ellenálló erdőgazdálkodás](#), beleértve az erdőkről szóló oktatást. A látogatók, a szomszédos gazdaságok vagy földtulajdonosok tájékoztatása az erdőben és azok környékén alkalmazandó viselkedési szabályokról.

[Víz újrahasznosítása](#), például [újrahasznosított víz felhasználása Riba-Roja de Túria-ban \(Spanyolország\)](#) zöld tűzgátak létrehozására az erdőtűz kockázatának csökkentése érdekében.

Értékelje tervezett intézkedéseit ezzel [az önértékelő eszközzel](#), hogy elkerülje a sebezhetőséget növelő, a jólétet csökkentő vagy a fenntartható fejlődést aláásó negatív hatásokat. 10 nyelven elérhető!

FINANSZIROZÁSI LEHETŐSÉGEK

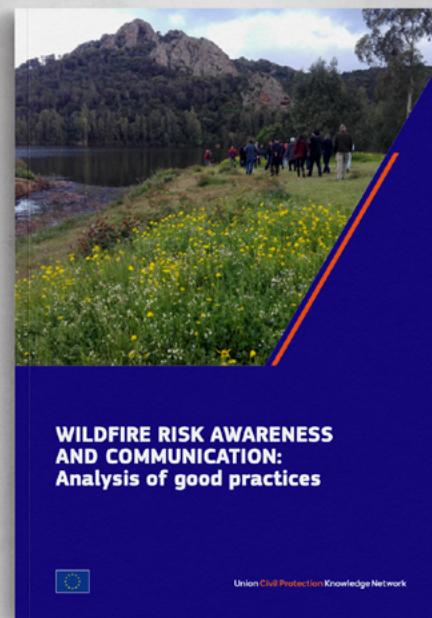
A [MIP4Adapt](#) segítségével hozzáférhet az EU és a nemzeti finanszírozási lehetőségekhez, hogy támogassa a tűzvésekhez való alkalmazkodási stratégiáit.

Vonja be az érdekelt feleket és a polgárokat a döntéshozatalba és a cselekvésbe

2024-ben az Európai Bizottság új, [a tűzvézskockázattal kapcsolatos tudatosságnövelésről és kommunikációról](#) szóló [jó gyakorlatok útmutatót](#) adott ki, amelyben bemutatja, hogyan lehet a különböző érdekelt felek körében tudatosságot növelni az egyes csoportok sajátos igényeinek és kihívásainak megfelelően.

Olvassa el a MIP4Adapt [„Csináld magad” kézikönyvét az érdekelt felek és a polgárok bevonásáról az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásba](#), hogy megtudja, hogyan vonhatja be a közösségeket a tűzvézsekre való felkészülésbe és azok hatásainak enyhítésébe.

A [SILVANUS Wildfire Citizen App](#) oktatási tartalmakat tartalmaz, például tippeket, kvizeket és átfogó iránymutatásokat a polgárok felkészüléséről, reagálásáról és helyreállításáról, a közösségek és a környezet jólétének védelmére. Az alkalmazás interaktív térképet tartalmaz, amelyen a felhasználók tüzeseteket jelenthetnek, leírásokkal és opcionális fotókkal együtt.

BUTTON

BUTTON

GYAKORLATI PÉLDÁK HELYI ÉS REGIONÁLIS HATÓSÁGOK SZÁMÁRA

Gyakorlati példák alapján keres ihletet: Több mint 20 európai országból származó esettanulmány található az EU [Climate ADAPT erőforrás-katalógusban](#), például [Ciprusról és Görögországról](#), ahol egy integrált erdőtűz-elemző rendszer foglalkozik a mediterrán erdőkben növekvő tűzveszély kérdésével.

Vagy [az olaszországi Puglia tartományban található Occhito-tó](#) esettanulmánya, amelyben az Occhito-tó innovatív környezetvédelmi és erdőgazdálkodási tervezése javította az együttműködésen alapuló irányítási mechanizmust, valamint az erdő védelmi és környezetvédelmi funkcióit. A terv természetalapú megoldások bevezetését javasolja, amelyek megőrzik az erdő ökoszisztéma-szolgáltatásait és felértékelik a vidéki területeket.

Nézze meg [a Firelogue Tudásközpont esettanulmányok részét](#), ahol egy térkép mutatja be a tűzzel kapcsolatos esettanulmányokat világszerte. Fedezze fel [a tűzzel kapcsolatos tanulságokat](#), és tartsa magát naprakészen a [Tudásközpont](#) legfrissebb tűzzel kapcsolatos információival.

BUTTON

KELL SEGÍTSÉGRE?

Vegye fel velünk a kapcsolatot:

info@regilience.eu

A képek szerzői jogai:

- Cover: ©Dirk Erasmus, Unsplash
- Page 3: ©Ilya Kerig, Unsplash; ©Agata Smok
- Page 5: ©Cole Freeman, Unsplash
- Page 6: ©Mikhail Serdyukov, Unsplash
- Page 9: ©Fabian Jones, Unsplash
- Page 10: ©George C., Unsplash

QUICK GUIDE

Ezt a tartalmat a [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#), [ARSINOE](#), [Pathways2Resilience](#) és [Firelogue](#) projektek készítették az EU Alkalmazkodási Missziójának támogatásával.

Ezek a projektek az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjának támogatását kapták a 101036560 (REGILIENCE), 101037084 (IMPETUS), 101036683 (TransformAr), 101037424 (ARSINOE), 101093942 (P2R) és 101036534 (Firelogue) támogatási megállapodások keretében.

© 2025. Ez a mű CC BY-NC-SA 4.0 licenc alapján használható.

Grafikai tervezés: [Agata Smok](#)

